

قواعد حقوق من المللي بشرى و كلكى اولى
د نړيوالو بشري حقوقو قواعد
اولومړنى مرستې

Rules of International
Humanitarian Law &
First Aid

Dari and Pashto Version

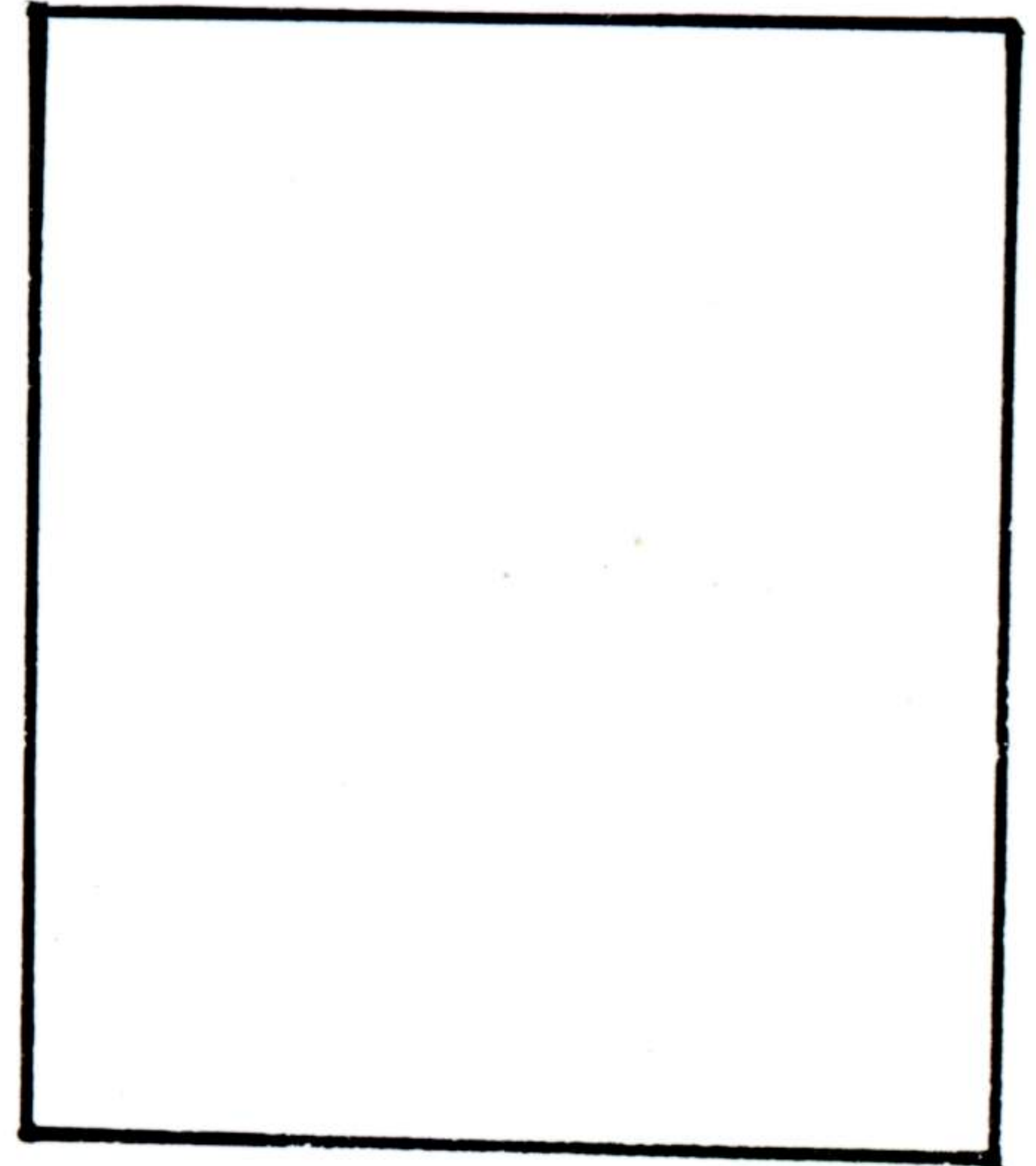
اسم / نوم -----

ولد / دپلار نوم -----

سن / عمر -----

آدرس / پتہ -----

گروپ / ن / د وینپ / گروپ -----

محاربین در حالت جنگ باید :

- ۱- تنها با محاربینی جنگ کنند که علیه آنها می جنگند .
- ۲- تنها اهداف نظامی را مورد حمله قرار دهند .
- ۳- اشخاص و اهداف ملکی را حمایت کنند .
- ۴- با در نظر داشت ایجابات وظیفوی تخریسات محدود سازند .

د جگره‌پی په وخت کې باید جگره مارا :

- ۱- یوانه‌پی له جگره مارو سره جگره وکړه‌پی .
- ۲- یوازی پر یوڅی هدفونو باندی پرغل وکړه‌پی .
- ۳- دملکي خلکو اوځایونو ساتنه وکړه‌پی .
- ۴- دخپلو دندوله غوښتنو شخه د زیاتو
ویجاړتیاوو مخه ونیسي .

محارمین تسلیم شده دشمن باید مورد حمایت قرار گیرند.

د دینمن تسلیم شوی جگړه ماران باید
خوندي وساقل شي.

با محاربین تسلیم شده دشمن باید رفتار انسانی نمائید.

له تسلیم شو یو جگړه مارا نوسره انساني
چال چلند وکړهئ.

افراد تسلیم شده دشمن را باید به امر ما فوق تان تسلیم دهید.

د دشمن تسلیم شوی جگره ماران خیل لومړی

آمرته و سپاری .

افراد مجروح دشمن را مراقبت نمایند.

دشمنان و پیمانوسانته او خارنه و کړی.

انسداد مجروح دشمن را باید بسمع آوری نمائید..

ددنیمن پیمان باید راتول کرهت او...

به نزدیکترین مرکز کمک های اولیه استعانت دهید.

د لمرنیو مرهستو ډیر نږدې مرکز ته ږی ورسو.

علامه صلیب سرخ + علامه هلال احمر
و
را محترم شماره
را محترم شماره

این علامات :
پرسونل طبی و نمایندگان کمیته بین المللی صلیب سرخ
امبولانس ها و موتور های مواد امدادی شفاخانه ها و مراکز
کمک های اولیه را تحت حمایت قرار می دهد.

در جائیکه علامات فوق باشد حمل و نگهداری

منع است.

سلاح

د سره صليب +

د نښو د رڼا وى وگرځي.

اوسرې مياشتې C

د انښې :

طبي کار کوونکي او د سره صليب د نړيوالې
کميټې استازي امبولانسونه او د مرستو د مواد موټرونه
روغتونونه او د لمړنيو مرستو مرکزونه ترساتنې لاندې نيسي.

نښه وي هلته

چيرته چې دا

د وسلې وهل اوساتل منع دي.

باجوسین باید رفتار انسانی شود و فامیل های شان
از احوال آنها مطلع گردند.

له بند یا نوسره باید انسانی چال چلند و شتی
او کورنی پی له احوال تخد خبر پی شتی .

مجبورین باید مورد احترام قرار گیرند. رویه بد،
شکنجه و اعدام دستگیری ممنوع است.

باید د بند یا نودرهاوی و شی . ناوهره چال
چلند، خور و فی او چله ایری قهرنی منع دی .

مجبورین باید در جاملای مصنون گنجداری شوند.

مواجه ساختن آنها به خطر منع است.

بندیان باید په خوندی خایونوکی وسایل شیبی.

له خطر سره دهغوی مخامخ کول منع دی.

افراد ملکی باید مورد احترام قرار گیرند و با آنها
رفتار انسانی شود .

باید در ملکی خلک و درناوی و شی او انسانی
چال چلند و هر سه و شی .

اسرار دملکی باید مورد حمایت و سرار گیرند چور و غارت
اموال آنها منع است.

باید ملکی و گری خوندی و سائل شی،
دشمنی و لو پول فی منع دی.

اشخاص ملکی باید حمایت شوند ، استقام جوی و

گروگان گیری منع است .

ملکی و گریب باید و شرعورل شی ، غچ اخسته
اویر عمل نیول منع دی .

افراد ملکی اسیر شده باید به امر ما فوق تسلیم داده شود.

نیول شوی ملکی و گری باید لومر امری
و سپارل شی .

افراد لادک

کیتین المللی صلیب کج از محبوسین و اسیران جنگی بازوید
می نماید و احوال آنها را بنامیل های شان میرساند.

بی دهره شوی و گری

دسره صلیب زهواله کمیته د جگری له بندیا نو او
نیول شو یوکسانو سره گوری او کورنی بی ددو
له احوال شخه خبروی .

آدرس نامی دفاتر کمیته بین المللی صلیب سرخ در افغانستان:

دفتر کمیته بین المللی صلیب سرخ در کابل:

شهر نو چهار راهی حاجی یعقوب سرک وزارت ارشاد و اوقاف خانه نمبر ۱۰۱

مزار شریف: سرک اول کارته بخدی. مزار شریف - افغانستان.

هرات: سرک بانک خون شهر هرات.

جلال آباد: سرک پوهنتون، ناحیه ۳ خانه نمبر ۲

کندهار: شهر نو - ناحیه شش. کندهار - افغانستان.

جمعیت افغانی سره میاشت: شهر آرا متصل ملالی زیربنتون کابل.

په افغانستان کې د سره صلیب نړیوالې کمیټې د دفتر و نو آدرسونه:

کابل: د سره صلیب نړیوالې کمیټې مرکزی دفتر. نوې ښار د حاجی

یعقوب څلور لاری، دارشاد او اوقافو د وزارت سرک ۱۰۱ نمبر کور.

مزار شریف: لومړی سرک - بخدی کارته. مزار شریف - افغانستان.

هرات: دوینې د بانک سرک، د هرات ښار.

جلال آباد: د پوهنتون سرک، دریمه ناحیه دویم لمبر کور. د جلال آباد ښار.

کندهار: نوې ښار، شپږمه ناحیه. کندهار - افغانستان.

د افغانی سرې میاشتی ټولني آدرس: شهر آرا - د ملالی زیربنتون شاته.

د کابل ښار.

قوانين بين المسلمين بشرى و كميته بين المسلمين صليب سرخ

۱۶۵ کشور در سال ۱۹۴۹ عیون مطابق ۱۳۲۸ هجری شمسی مطابق یا کنوانسیون نیورام
امضا کردند. این میثاق، کمیته بین المللی صلیب سرخ را مؤلف ساخته است تا بحیث یک
موسسه بیطرف:

- ۱- مجروحین جنگ را مداوی کند.
- ۲- مجوسین و اسیران جنگی را بازدید نماید.
- ۳- اشخاص ملکی را ملک نماید.
- ۴- اشخاصی را که در اثر منازعه لادک شده اند، ردیابی و جستجو نماید و باین صورت
همه آنها را حمایت و مساعدت نماید.

بشری نریوال قوانین او دسرہ صلیب نریواله کمیته

په ۱۹۴۹ عیسوی کال کچی د ۱۳۲۸ لمریزه هری کال سره سمون
لهی. ۱۶۵ هیوادونود ثنیوترون لاسلیک کر، دی ترون دسرہ
صلیب نریواله کمیته گمارلی ده چي دیوی ناپیلی موسسی په توگه:

- ۱- د جگهې د تپیانود رهمل وکړي.
- ۲- د جگهې له بندیا نوسره وگوري.
- ۳- له ملکی وگرو سره مرستی وکړي.
- ۴- دهغو وگرو پلینه وکړي چي د جگهې له امله بی درکه شوي وي.
او په دې توگه دهغو ټولو ساتنه او تحارنه وکړي.

ماین با و اشکال آنها

بر نگاه شما کدام ماین ، قلم ، بازو یا اطقال و هر چیز دیگر
را در کدام جای در پیش راه تان می بینید :

و آنرا حرکت ندمید :

۱- به آن دست نزدیک

با دقت بینید تا بکدام

۲- پیش پای خود را

سیم یا کدام چیز شناخته یا ناشناخته تماس نکند .

۳- وقتی چنین اشیاء را دیدید قدم بقدم بطرف عقب

برگردید و سوارا نشانی کنید .

۴- مستقیماً نزدیک نفر با صلاحیت بروید و از محل خطر برایش اطلاع دهید .

۵- مردم بگویند که به آن طرف بروند .

۶- تا زمانی که شخص با صلاحیت از امنیت محل خطر اطلاع نداده

است به آن طرف برنگردید .

(گشت و گزار و شیب = خطر مرگ)

ماينونه اوڊولونه ڀي

هر ڪلهه ڇي تاسي ته ڪوم مائين ، قلم ، دماشو مانوڊلو بوخيزونه
اوپاڻه نور شيان ڀه ڪوم حامي ڪي مڇي ته درشي:

- ۱- لاسن پري مه وهئ او مه ڀي خوڻي .
- ۲- ڀه لاسه ڪي چلي مڇي ته خير شي ڇي ڪوم
تار، سيم يا ڪوم بل آڻنا يا نا آڻنا خيز سره
ونه لگين ٿي .

۳- ڪلهه ڇي مور غسي شيان وليدل حامي ڀي ڀه نينه ڪري

اوورو ورو شات دراشي .

۴- سمد لاسه واکمن سري ته

ورشي اور خطري حامي ڀه هڪله خبر ور ڪري .

۵- خلکو ته وواي ڇي هغي خواته لار نه شي .

۶- تر هغي ڇي واکمن سري خطري حامي دامن ڪڍو ڀه هڪله

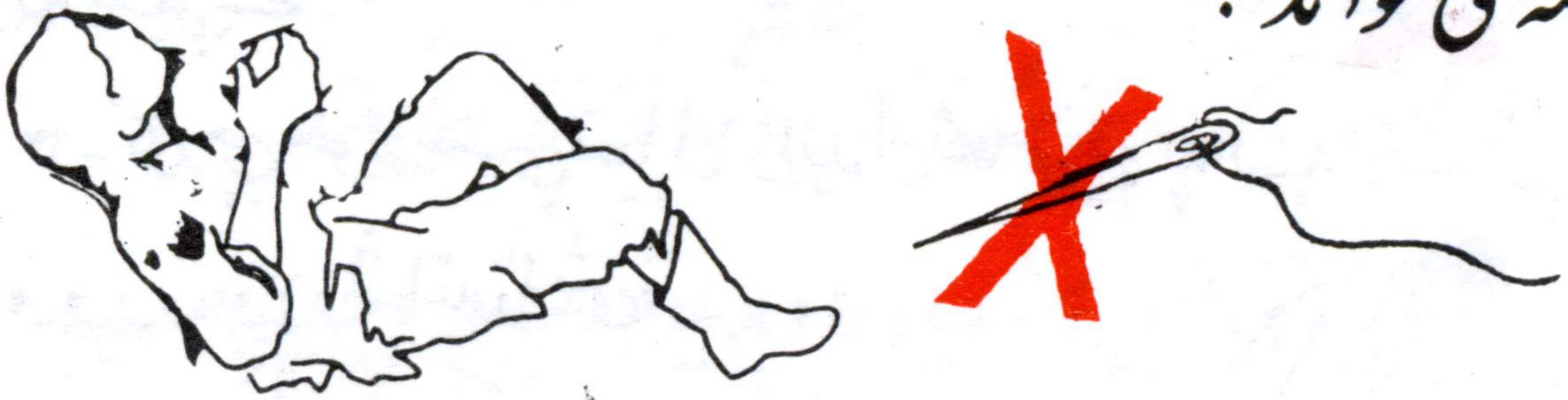
خبر ور ڪري نه وي هغي خواته مه ور ڪي .

ڀه شپه ڪي گرز ڀدل واکرز ڀدل = دمرڪ خطو

احتیاط

دوختن زخم های جنگ در خود ساحه توسط کارمند کمک های اولیه
توصیه داده نمی شود. زیرا زخم های جنگ به جراحی خاص صورت
دارد. آنتی بیوتیک ها، و دواهای ضد میکروب جای جراحی خاص را
گرفته نمی تواند.

احتیاط

بنایی دلو مرفی مرستی کار کوونکی له خواد جگری د
تپونوگنڈال د جگری په سیمه کی سرته ونه دسیری .
حکله چی دتپونوگنڈال خانگری جراحی تدارتیالری .
انٹی بیوتیکونه اود میکروب وژونکی درمل د خانگری
اوحاصی جراحی حای نیولی نه شی .

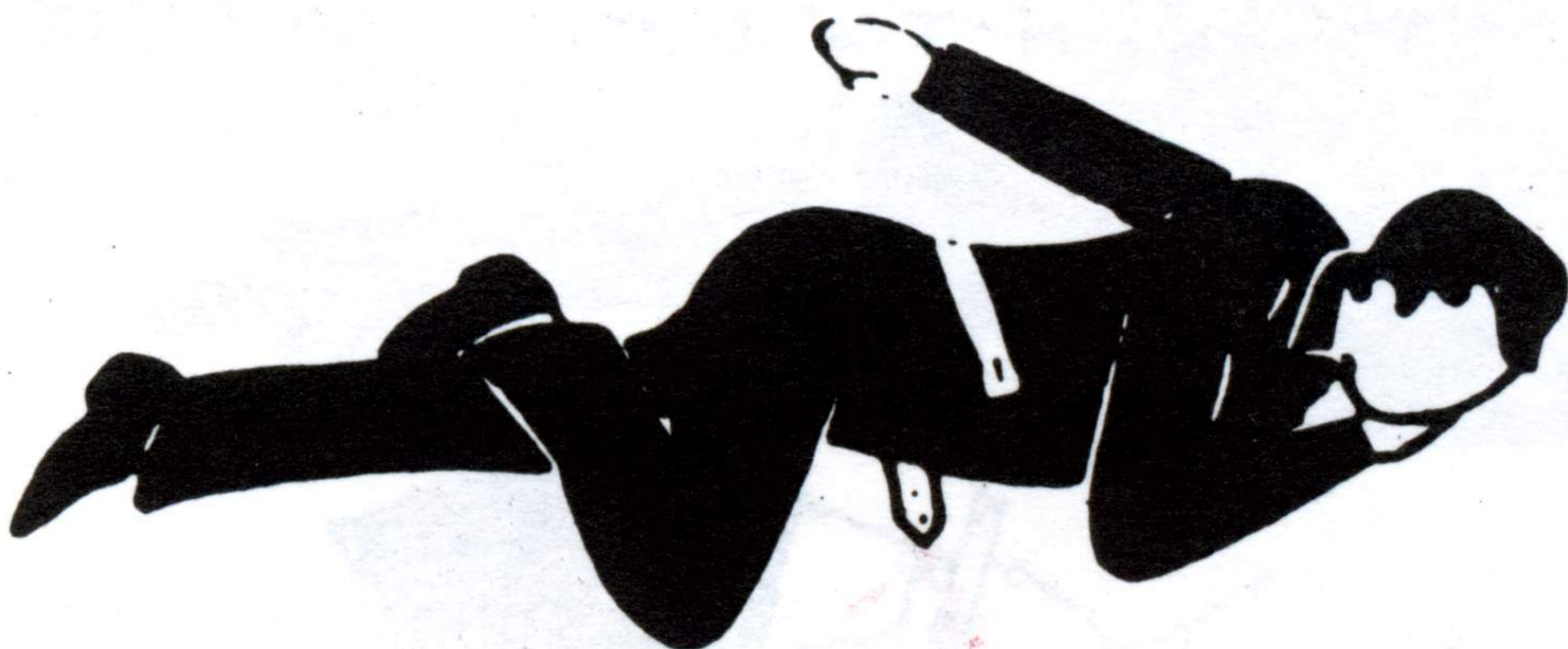

پهوشي

مريض پهوش را مطابق شکل ذیل بچلو قرار دہيد تا مچراي
تنفسي اش باز باشد.

بي هوبني

بي هوبنه ناروغ له لاندي شکل سره سم
په اړخ داسي چملوي، چې د تنفس کولو لاره
پرانيستي وي.

توقف خونریزی بیرونی

همیشه خونریزی های بیرونی، با وارد کردن فشار بالای محل زخم متوقف شده می‌تواند.

۱- دست و پایای مجروح شده را بلند بگیرید و با دست پاک محل زخم را محکم گرفته فشار دهید.

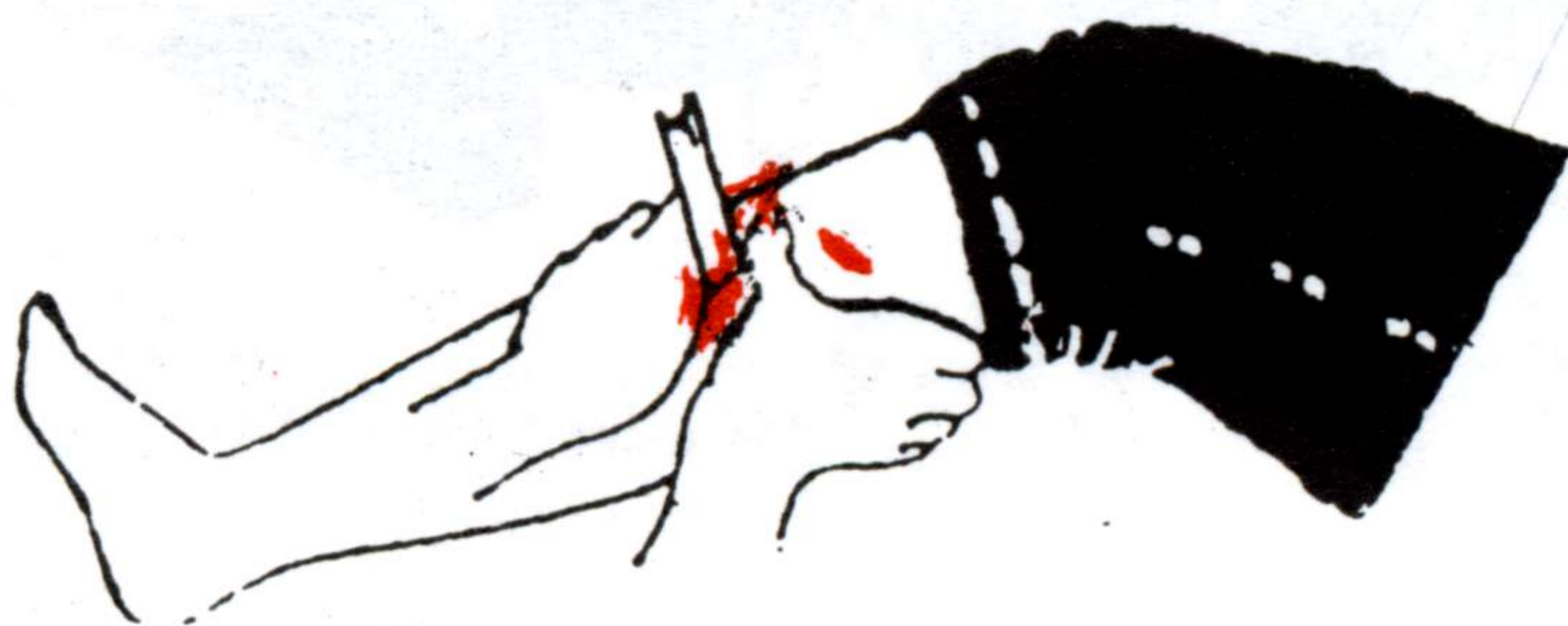
۲- بعد یک توتک تکه پاک را بالای آن گذاشته بابت بنداز آنرا بسته کنید.

بنداز را بحد محکم بسته کنید، زیرا جریان خون را در عضو مجروح شده مختل می‌سازد.

۳- اشیاء خارجی را که در عضو فرود رفته و سبب جراحت شده از جایش بیرون

نکشید.

د بدن تخه بهرته ويني بهيدلو بندول

د بدن تخه بهرته وینه بهيدل تل دتپ دحای دتینگ
نيولوله امله درهدای شي .

۱- دتپي لاس يا پينه پورته کړئ او په پاک لاس دتپ حای
تینگ ونيئ او فشار پرې راولئ .
۲- دروسته پرې يوه پاکه توتیه کيږدئ او پر بند اثرې وتری

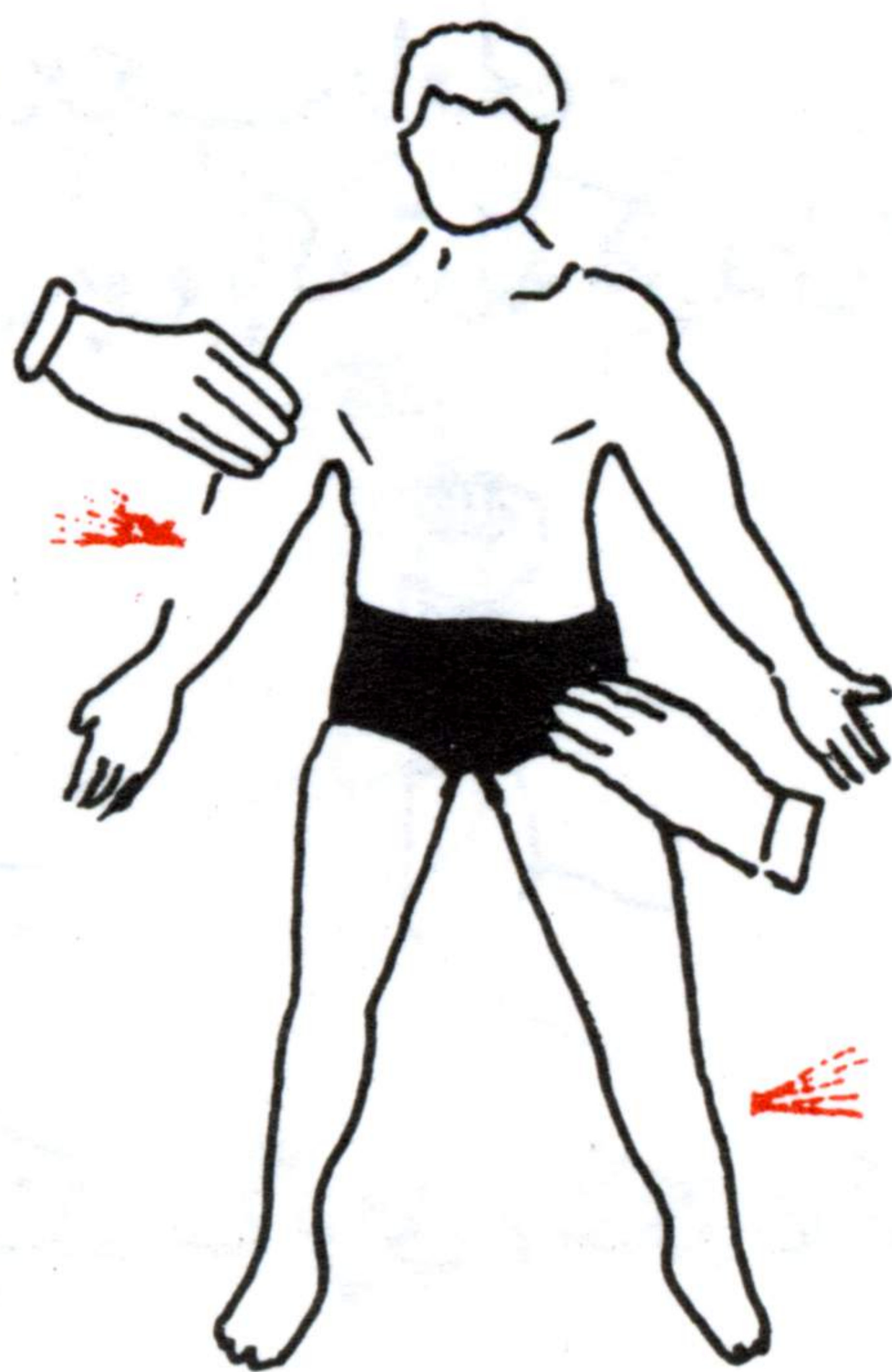
پتي (بندار) د پره تينگه مه تری ، حکه په تپي شوي غړي کې
د ويني بهيرگه وړوي .

۳- باندنی خيز چې په بدن کې تللی او تپ ئې رامنځ
ته کړی ، له خپله حایه مه خوځوئ .

توقف خونریزی

بعضی اوقات ممکن است وارد کردن فشار بالای ورید
رگ کلان، یکطرف جسم ضرورت باشد تا اینکه خون ریزی متوقف شود.

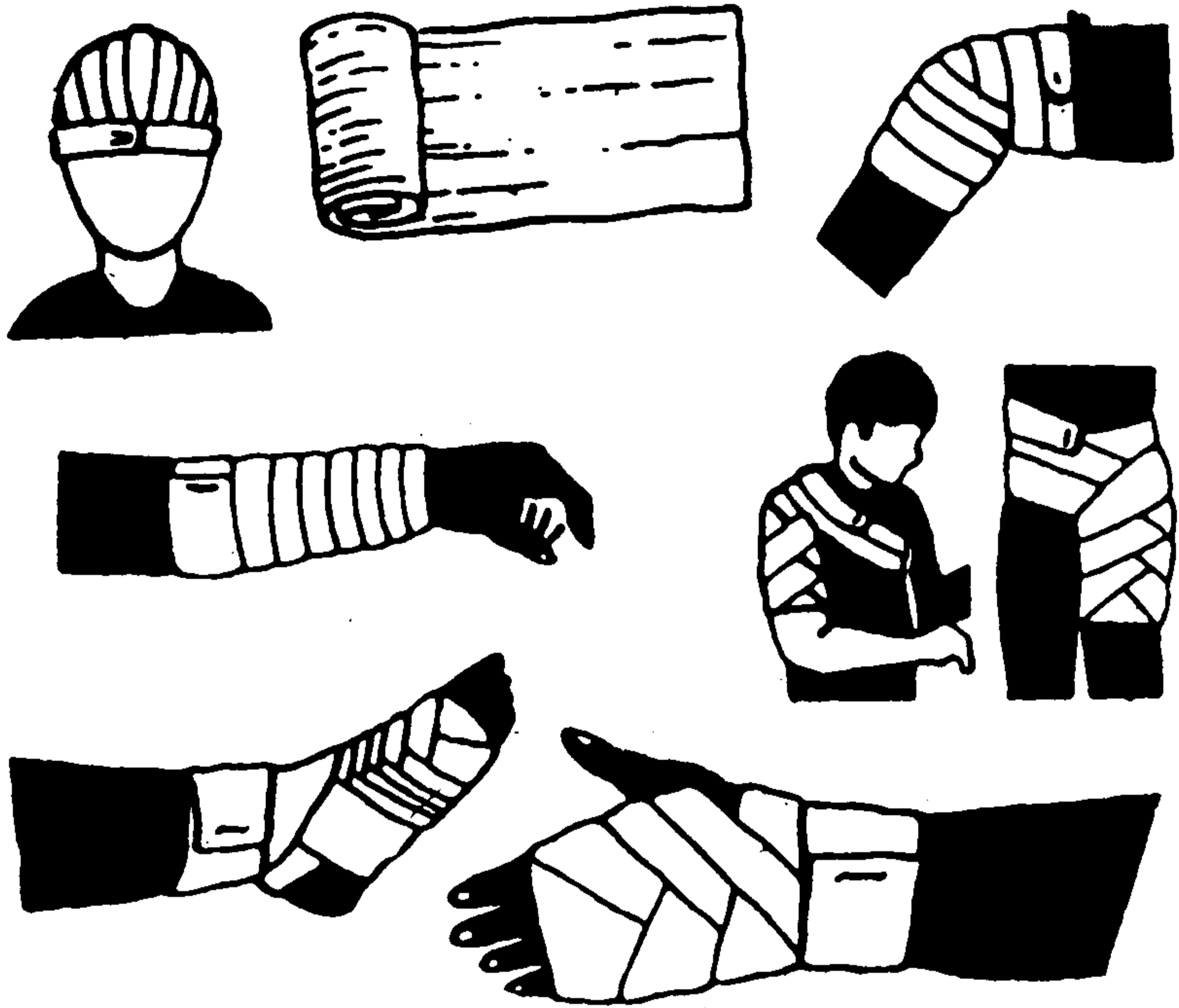

دوینی بندول

کله کله ددی اړتیا لیدل کیږي چې وهرید
لوی رگ، ټینګ و نیول شي، ترڅو وینه بند شي.

بند آژولو لای

اشکال ذیل را مشاهده نمائید و استعمال بند آژولو لای را فراگیرید
بند آژ را طوری بسته نمائید که جریان عادی خون را مختل نسازد.

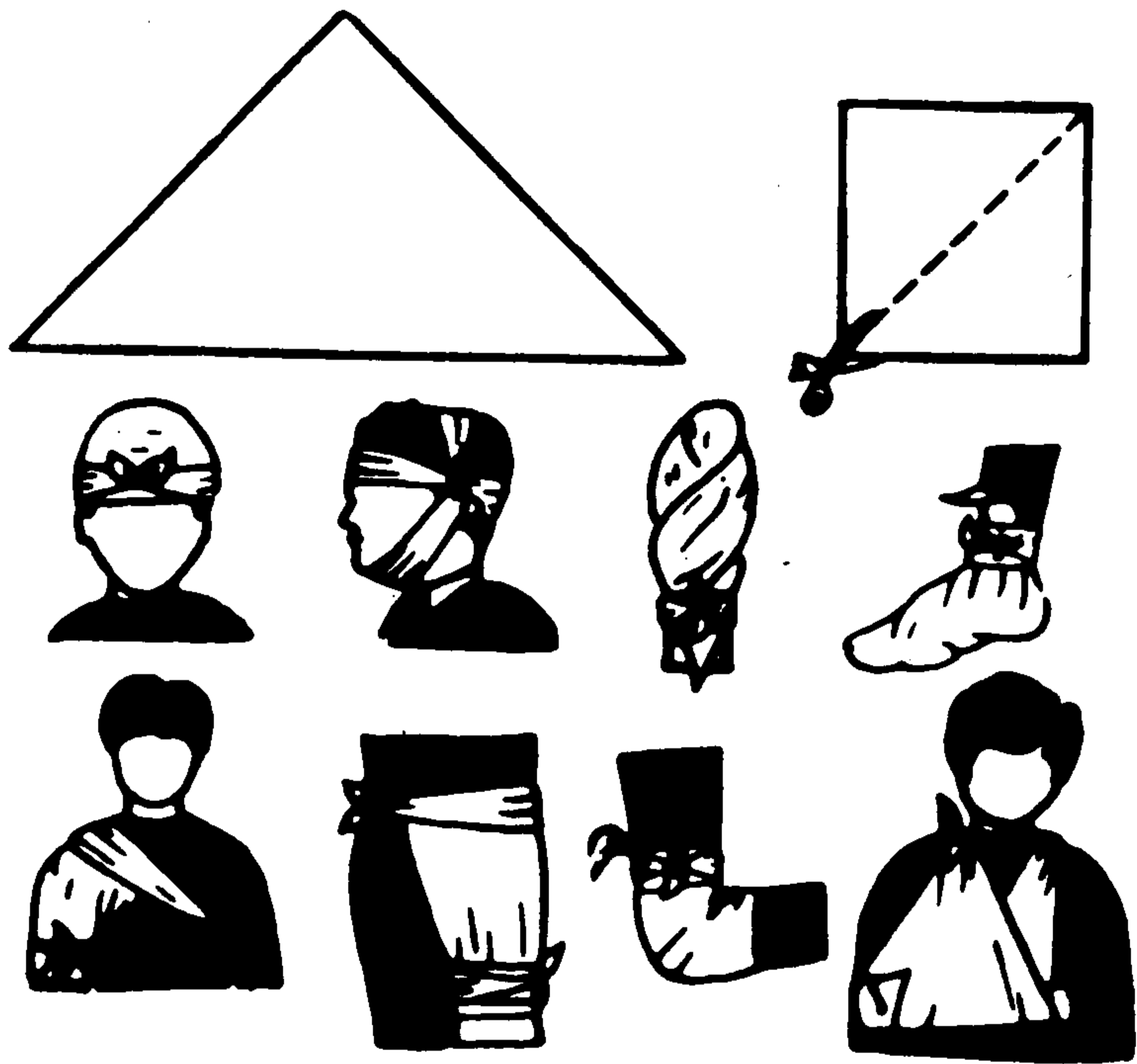

لوله ای بند آژ و نه

پورتهی شکونه و گوری اود لوله ای بند آژ و نو
دترلوچیل زده کرهئی. بند آژ داسی و تهی چی د وینی
دجریان عادی بهیرگد و دونه کرهیی.

بندار مشلثه

طرز تهیه بندار مشلثه: یک متر که را بگیرید و قسمیکه در رسم نشان داده شده است از وسط قات یا قطع نمائید. (بر اشکال توجه نمائید.)

مشلثي پتي

دمثلثي پتي د برابر ولولاره: يوكز توتيه واخلئ اوحنكه

چي په شكل كې بڼودل شوي ده په منځ يې غبرگه يا فوخه كړئ
(ښكلونه وگورئ)

شکستگی استخوان

طریقه بی حرکت ساختن عضو شکسته : دست شکسته یا پای شکسته را به عضو سالم بسته کنید .

اگر این کار کافی نبود از یک تخته چوب، یک قطعه مقوی و یا چند مجله استفاده کنید و عضو شکسته را بی حرکت سازید .
به اشکال توجه شود .

دهد و کومات بدل

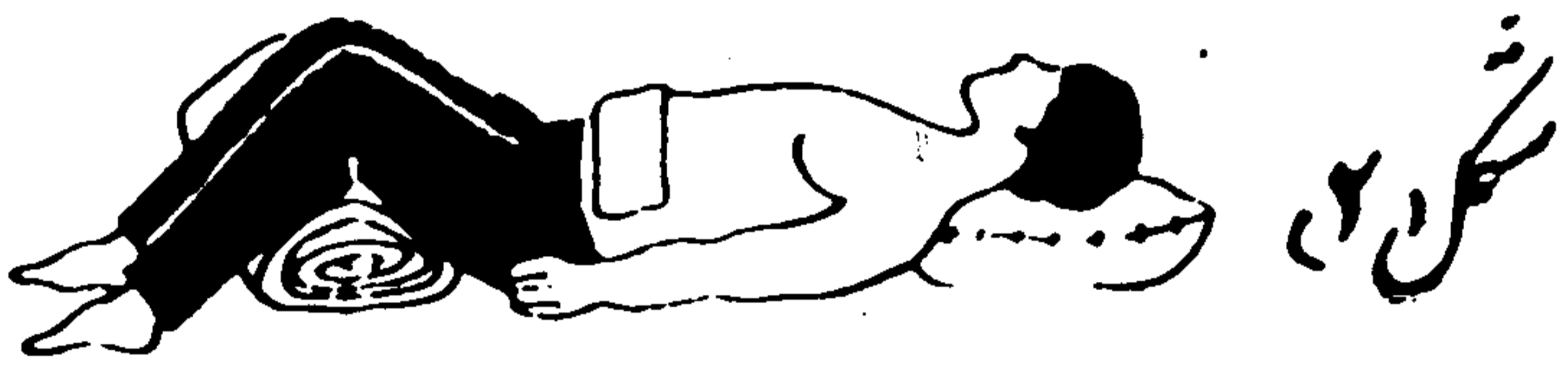
دمات شوی غریبی دبی حرکت کولولام : مات شوی لاس یا پنبه
په رو غریوی پوهی و تری که دا کار بس نشو، له تختی، مقوا یا شو مجلو
شخه کار و اخلی او په دی تو که مات شوی غریبی بی حرکت کوهی .
(سکلونوته و گوهی)

وضعیت ما

۱- هرگاه سر زخمی باشد مریض را مطابق شکل (۱) قرار دهید.

۲- هرگاه بطن زخمی باشد مریض را به قسم شکل (۲) قرار دهید.

۳- هرگاه زخمی شوک یا تکان خورده باشد مریض را به قسم شکل (۳) قرار دهید.

شکل ۳

قرار دهید.

وضعیتونه

۱- کله چي ٽپ په سروی ناروغ در لومړی شکل په خبر حملو.

۲- کله چي کېده ټپي وي ناروغ د دوم شکل په خبر حملو.

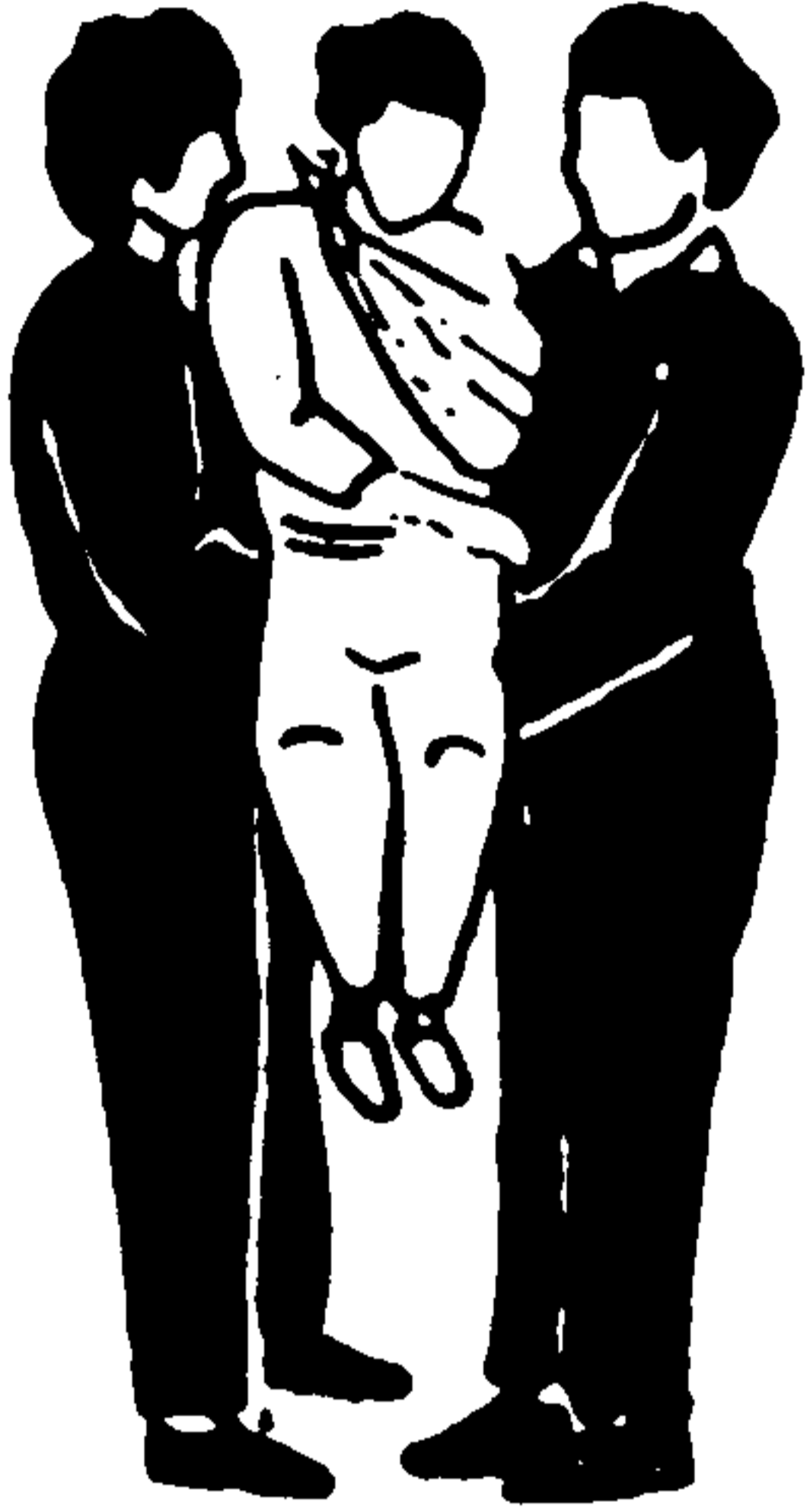
۳- کله چي ناروغ بیهوشه شوی وي د دریم شکل په

خبر ټي حملو.

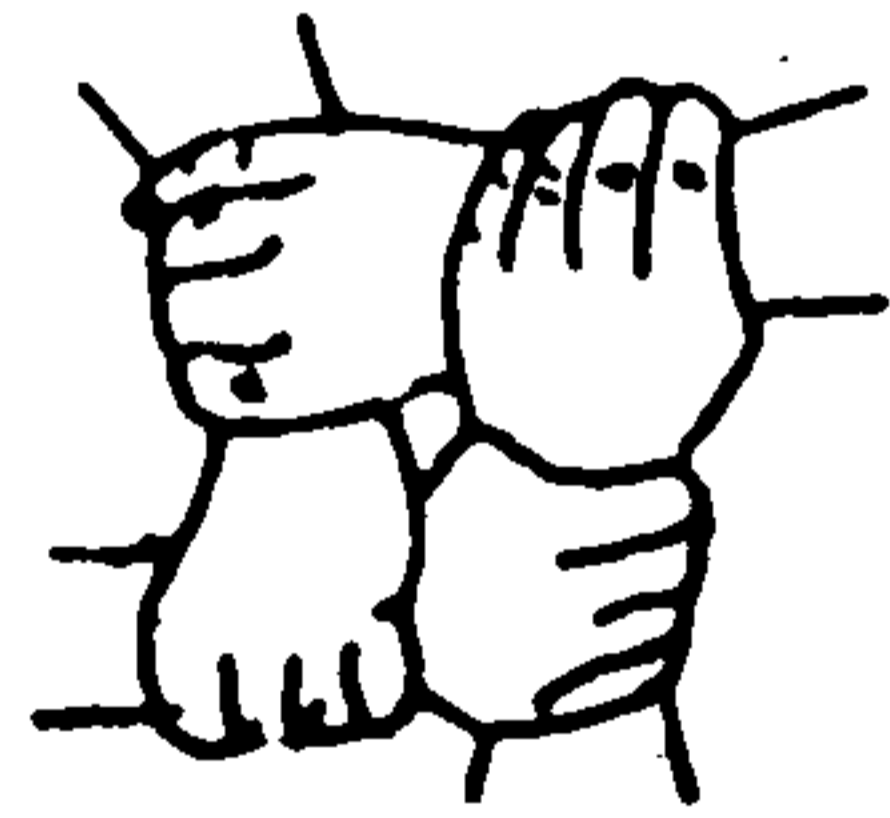
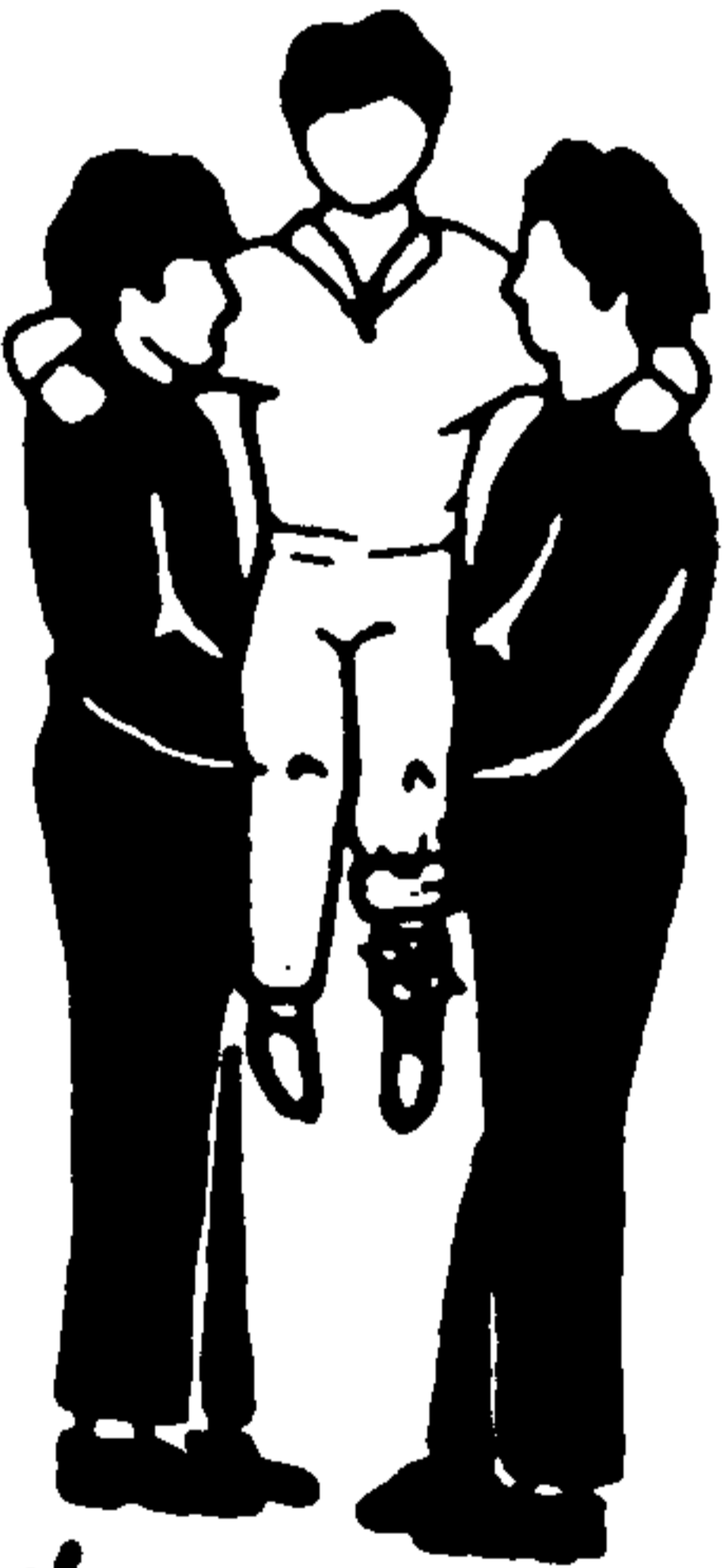
انتقال مجروح یا مصدوم

مجروح را دو نفره روی دو دست مانند شکل ۱، انتقال دهید.

شکل ۱

مجروح یا مصدوم را دو نفره روی چهار دست انتقال دهید.

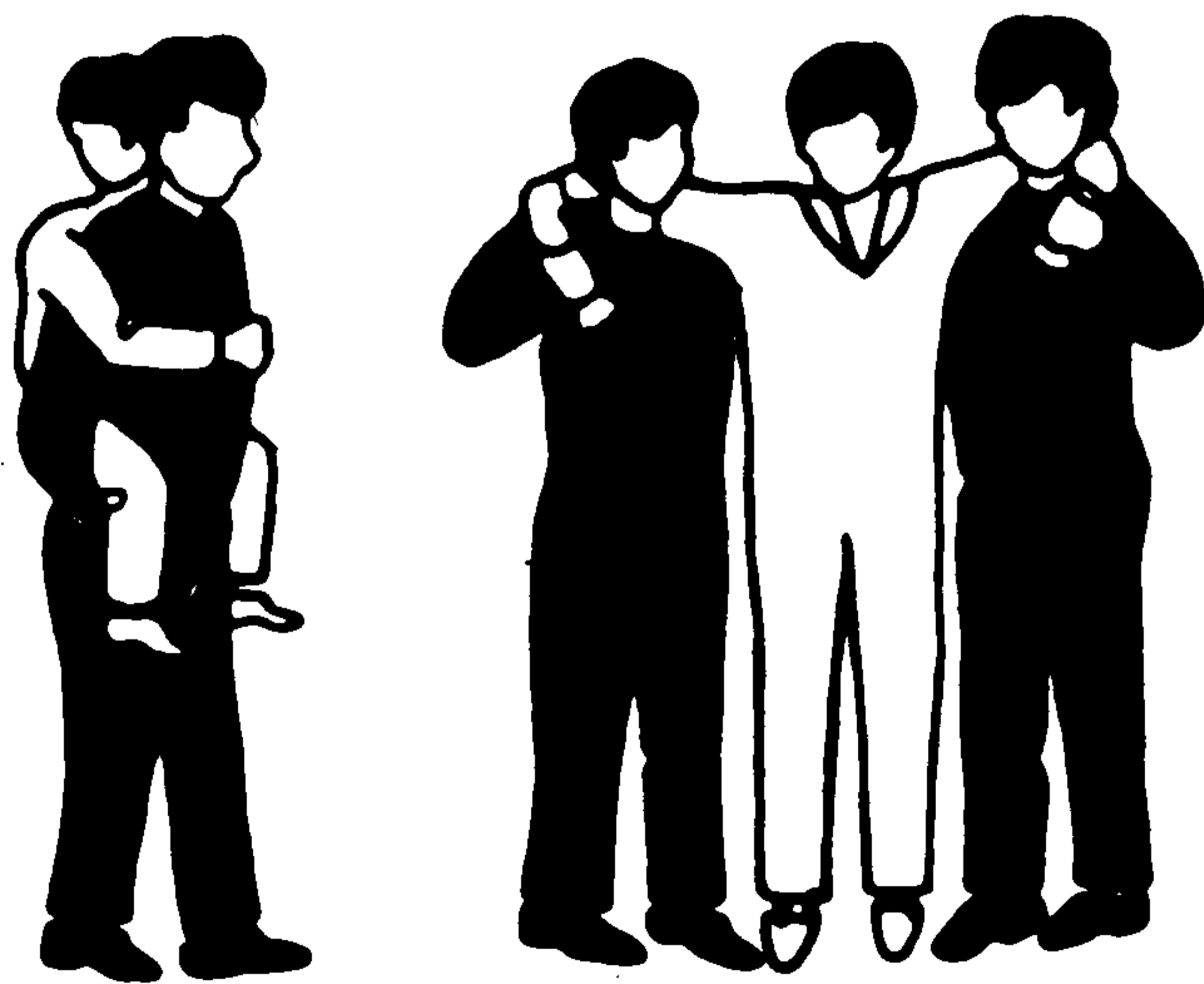
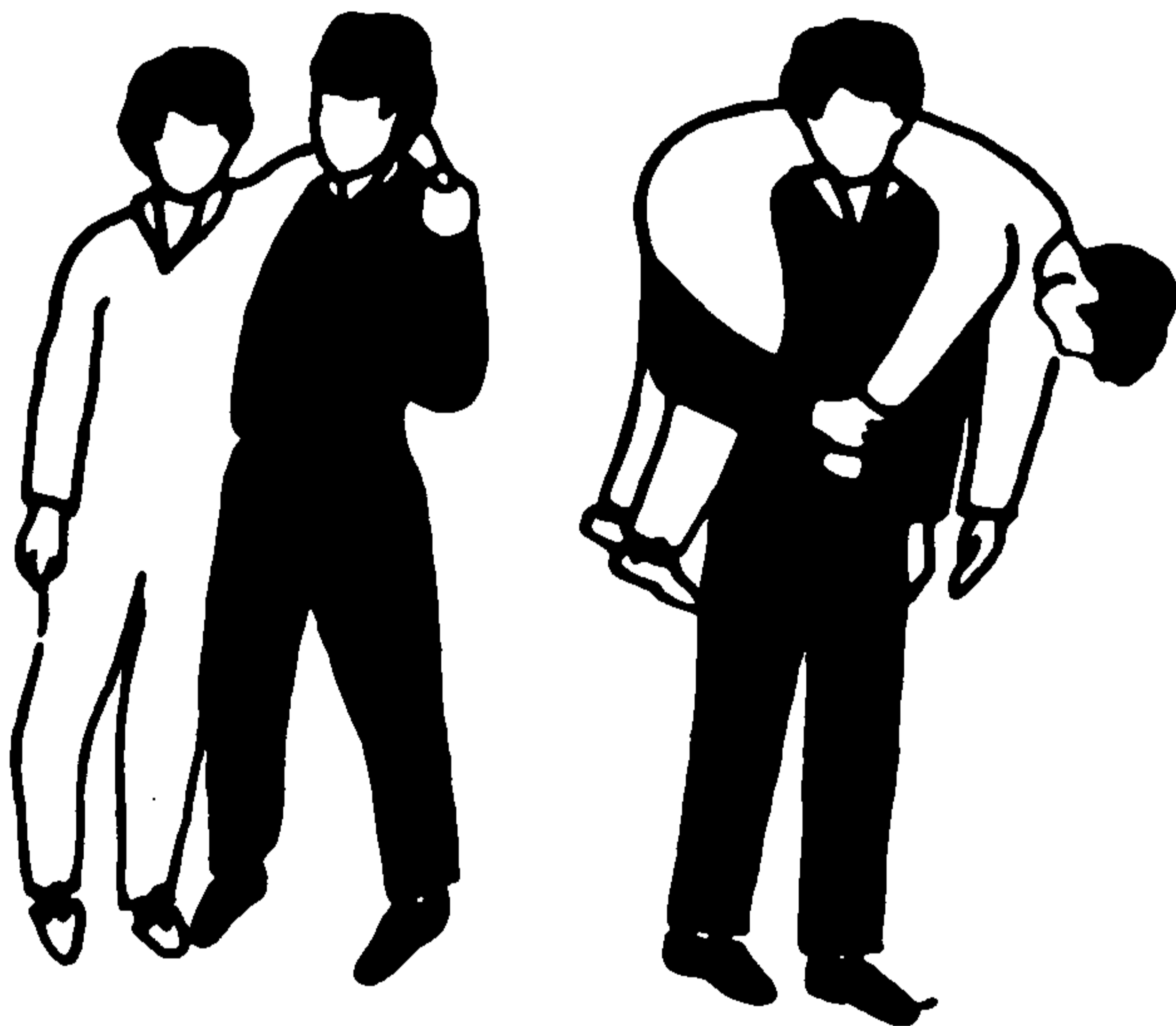

شکل ۲

دنا روغ یا تپی لبر دونه

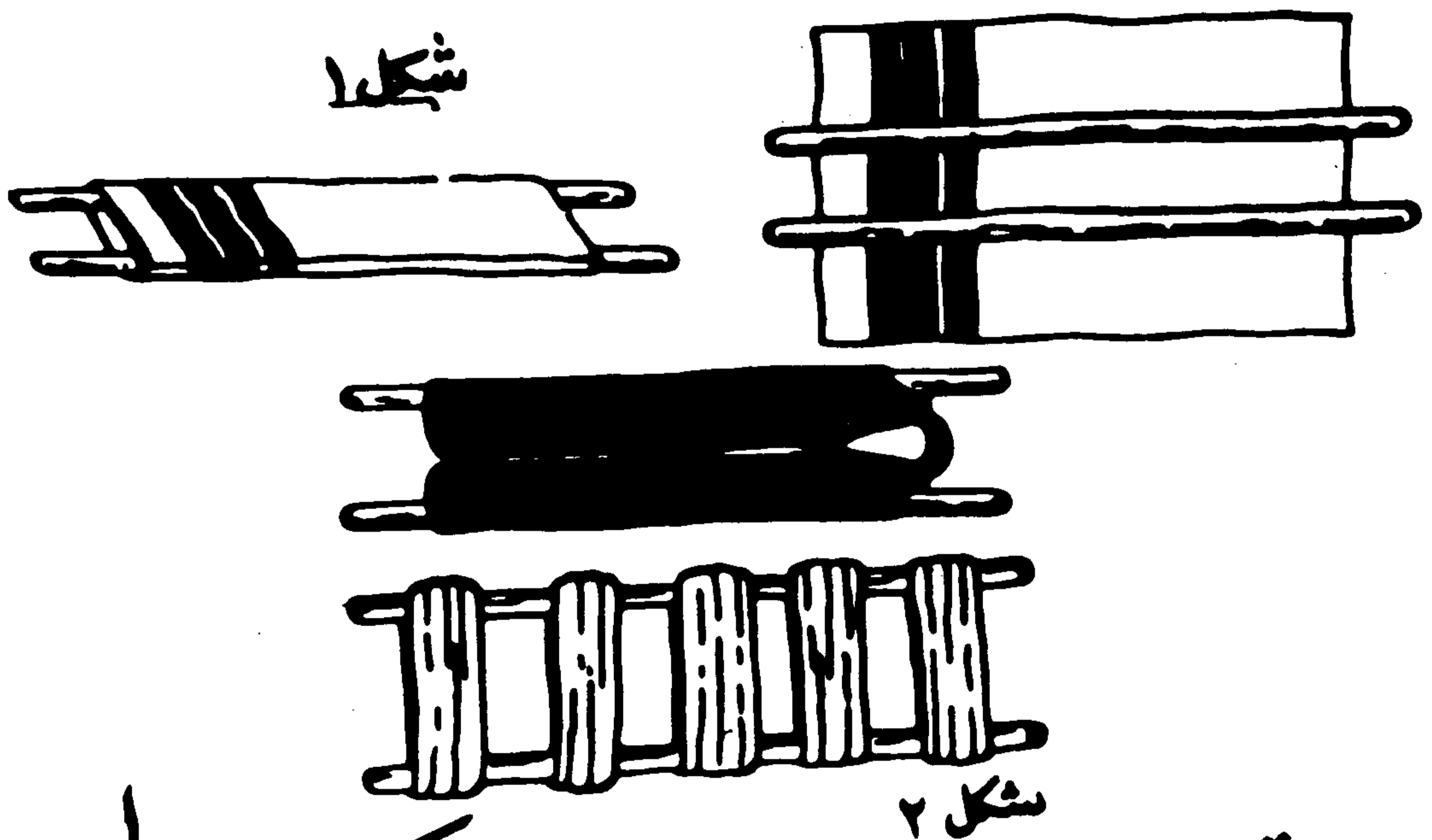
تپی د دو و تنوله خواجه دو و لاسونود لومری شکل
په شان ولیردوی . تپی د دو و تنوله خواجه خلوی
لاسونود د و هر شکل په خیر ولیردوی .

مصدوم یا مجروح را به اشکال ذیل نیز انتقال داده می‌توانید.
تپی در غوشکلو نوپه خپر هم لیرد ولای شئی.

طریق ساختن بند کمره عرض استمال مجروح

یک شال را هموار کرده آنرا بالای دو عدد چوب قات کنید شکل ۱،
از محاف روش و بالا پوش نیز استفاده شده می تواند.

دپی دلیردونی لپاره دتدکری چورول

شهری وغوروی اوپه دوولرگیو باندی پی
دلومری شکل په شبرتا وکری. له بریستی، شادراو
بالا پوینن خه هم کار اخیستل کپدای شی.

اهدای خون

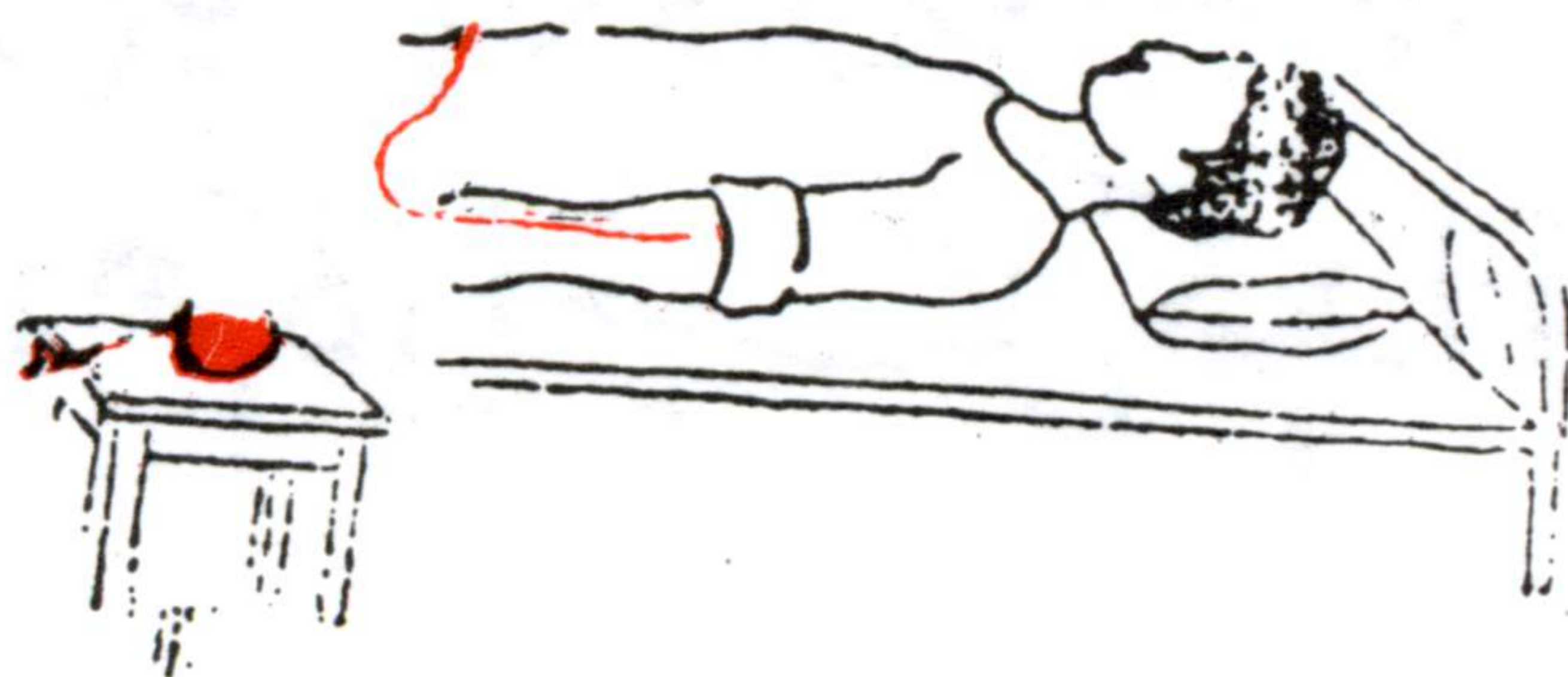
خون شما حیات مردمان محسوس را نجات میدهد .
اهدای خون بالای صحت اهداکننده خون تا خطرناک ندارد .
شما می‌توانید هر سه ماه بدون هیچگونه خطر خون اهدا کنید .

خون شما حیات یک نفر را از خطر نجات میدهد .

دوینې و رکول

ستا سووینه پیا فوته ژوند وهر بسنی . دوینې و رکول
دوینې و رکول و نکوپر روغتیا باندی ناوهره اغیره
نکوی - تاسی کولای شی له کوم خطر پرته په هرو
دریومیاشتوکی وینه و رکول .
ستا سی وینه دیوتن ژوند له خطره شخه رغورلی شی .

سوخنگے

برنج سوختی را برای اقلاده دقیقه زیر آب سرد و پاک گرفته و
یا اینکه بالای آن آب سرد بریزید .

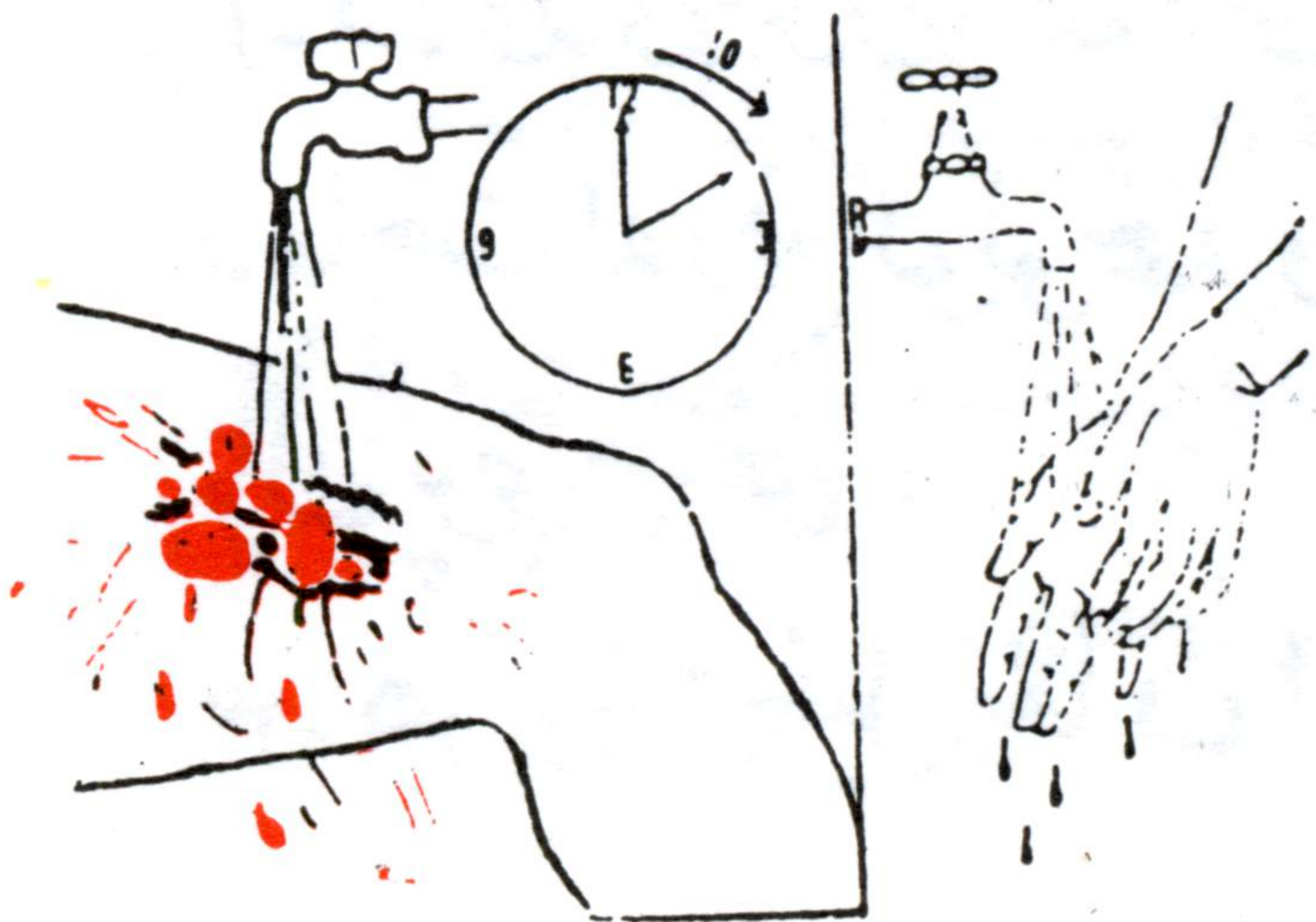
آب سرد در دستخف میدهد و از شیرفت سوختگی جلوگیری مینماید

سوخچیدل

هر دول سوخچیدلی حای لرت لره دلسود قیقو
لیاره دینخوا او پاکو او بولاندی ونیسی، او یاد اچی
نجی او به ویر باندی و اچوی .

نجی او به دره کموی او د سوخچید و د پراختیا

مخه نیسی .

وقایه از امراض

۱- گلس و دیگر حشرات و موش های امراض را ایشامی دهند، تمام خوراکی جات را از گزند آنها محافظت کنید.

۲- قبل از دست زدن به غذا، دست های ترا بشوئید، زمانیکه به تشاب بقیه و رفع حاجت نمودید، دست های ترا بشوئید.

۳- بدن و لباس های تان را مرتباً بشوئید.

دنا روغیو مخنیوی

۱- چمان، حشری او موربگان ناروغتیادی خپرویی.

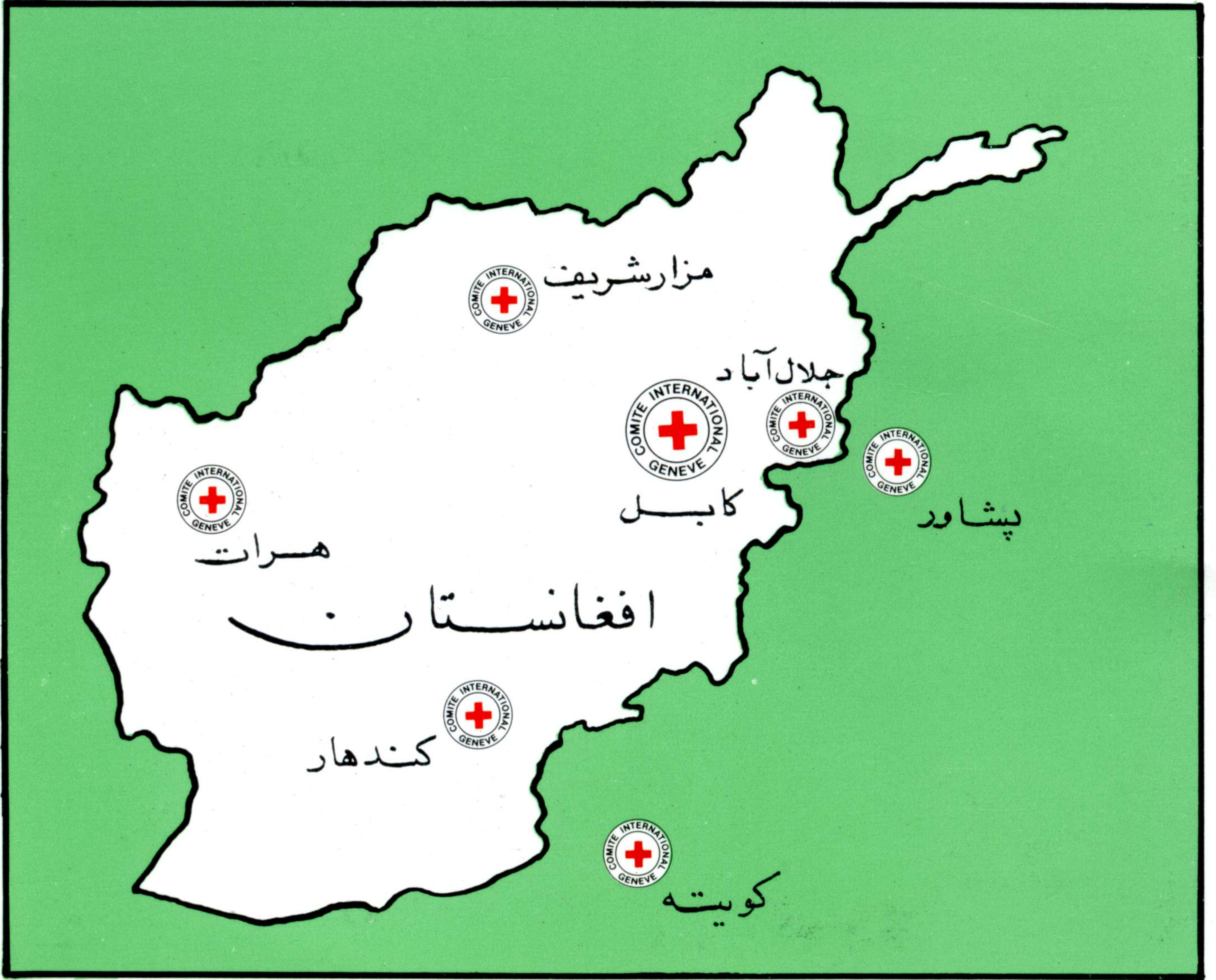
دخوراک تول شیان له هغوی شخه وساتی.

۲- ددوپی خورلو شخه مخکی اولشاب ته له تک او

د حاجت له رفع کولو شخه وروسته خپل لاسونه

پاک پری مینخی.

۳- هر وخت خپل خان او کالی پری مینخی.

ICRC
PUBLICATION
KABUL 1996

کمک ہائی اولیہ

لومرینی مرستی

